

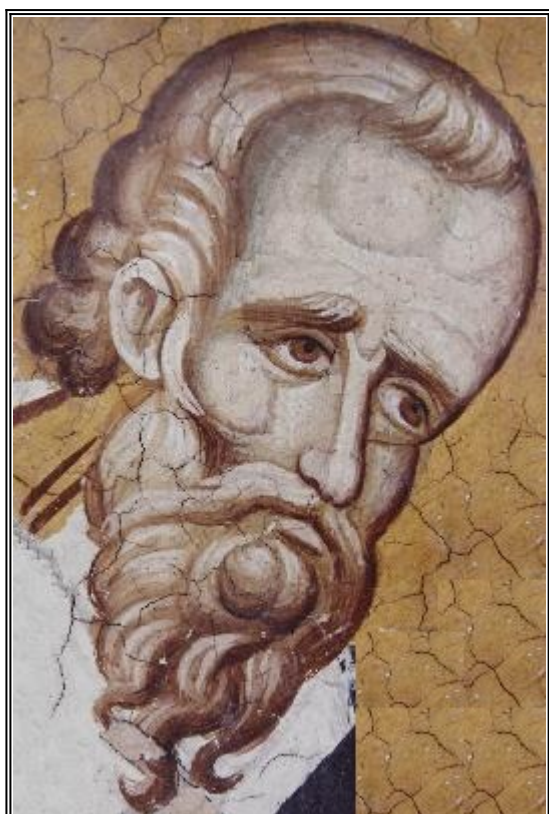
02.10.2013 г. / 19:36:05

Вяра

16.10 по еретическия, †03 октомври по православния календар - Св. свещеномъченик Дионисий Ареопагит, епископ Атински, презвитер Рустик и дякон Елевтерий. Св. Исихий Хоривит. Св. преподобни Йоан Хозевит.

Житие и страдание на свети свещеномъченик Дионисий Ареопагит

(† ок. 96 г.)

Свети Дионисий Ареопагит.
Фрагмент от стара
стенорис. Косово, Сърбия

Свещеномъченик Дионисий Ареопагит произхождал от благородни родители езичници и получил възпитанието си в прочутия град Атина. В младостта си бил даден да се учи на

елинската премъдрост, в която показал такива успехи, че на двадесет и пет годишна възраст надминал всичките си връстници с философските си познания. Като желаел още повече да се усъвършенства във философските науки, той отишъл в египетския град Илиопол, където отдавна живеели прочути учители. При тях заедно със своя приятел Аполофан Дионисий изучавал астрономията. В същия ден, когато Господ Христос бил разпнат на кръст заради нашето спасение и когато по обяд слънцето помръкнало и в продължение на три часа било тъмно, Дионисий с изумление възкликнал:

- Или Бог, Създателят на целия свят, страда, или настъпва крайт на видимия свят!

Той казал това за Христовото страдание по внушение на Божия Дух, а не според учението на светската мъдрост. Като се върнал от Египет в Атина, Дионисий встъпил в брак и като пръв сред съгражданите си по благородство, разум и честност станал член на Ареопага. Когато свети апостол Павел дошъл в Атина и проповядвал в Ареопага пред старейшините за Разпнатия и Възкръсналия Христос, тогава Дионисий, слушайки внимателно думите на светия апостол, ги запечатвал в сърцето си. Другите старейшини на града се отнесли недоверчиво към проповедта на апостола и му казали, че те в друго време ще изслушат проповедта за Христа. Но Дионисий, бидейки по-разумен от тях, започнал да беседва насаме с апостола. Апостол Павел го попитал:

- Кого почитате тука за Бог?

Дионисий му показал в града Кронос, Афродита, Зевс, Хефест, Хермес, Дионис, Артемида и много други. Докато разглеждал тези богове заедно с Дионисий, апостол Павел видял едно капище, на което имало надпис: "На незнайния Бог". Той попитал Дионисий:

- Кой е този “Незнаен Бог”?

- Този е - отговорил Дионисий, - Който още не се е явил между боговете, но Който ще дойде в свое време. Това е Този Бог, Който ще царува над небето и земята, и царството Му не ще има край.

Като чул това, апостолът започнал плодотворно да сее в добрата почва семето на словото Божие; въз основа на тези думи на Дионисий апостолът му съобщил, че Този Бог вече е дошъл, че Той се е родил от Пресветата Приснодева Мария и прикован към Кръста е пострадал за спасението на човечите. Като не можело да гледа Неговото страдание, слънцето се помрачило, и в продължение на три часа не излъчвало светлината си над вселената. Този Бог възкръснал от мъртвите и се възнесъл на небесата.

- И така, Дионисий - завършил словото си свети апостол Павел, - повярвай в Него, познай Го и послужи праведно на Истинния Бог, Иисус Христос.

Дионисий си спомнил тъмнината, която обхванала цялата вселена, за която споменал и свети Павел, и веднага повярвал, че по това време в човешко тяло е страдал Бог. След това той отворил сърцето си за познание на Неведомия дотогава Бог, Господ Иисус Христос. Просветен от светлината на Божествената благодат, Дионисий започнал да моли апостола да се помоли на Бога да бъде милосърден към него и да го причисли към Своите раби.

Когато апостол Павел излизал от град Атина, един слепец, за когото всички знаели, че не вижда по рождение, умолявал апостола да му дари да прогледне. Светият апостол, като осенил с кръстното знамение очите на слепия, казал:

- Моят Господ Иисус Христос, Който “направи калчица от

плюнката и намаза с нея очите на слепия” и му дарува зрение, да просвети и тебе със Своята слава!

И веднага след това слепият прогледнал. Апостол Павел му заповядал да отиде при Дионисий и да му каже:

- При тебе ме изпраща Павел, раб на Иисуса Христа, за да дойдеш при него и според обещанието си да се кръстиш и да получиш прошка на греховете.

Слепецът отишъл при него и му казал, каквото заповядал апостол Павел; наред с това той проповядвал за Божието благодееяние, оказано му чрез апостола. Като видял известния му слепец прогледнал, Дионисий още повече се утвърдил във вярата си в Христа. Заедно с жена си Дамара, със синовете си и целия си дом той веднага дошъл при апостол Павел и се кръстил от него. След това Дионисий оставил дома си, жена си и децата си, присъединил се към апостол Павел и в продължение на три години го следвал навсякъде, където пребивавал апостолът. За това какво научил Дионисий от апостол Павел, свидетелства съчинението му: “За Божествените Тайнства”. Впоследствие Дионисий бил поставен от апостол Павел за епископ и бил изпратен от Солун в Атина, за да послужи там на спасението на хората. Той слушал проповед не само от апостол Павел, но и от всички апостоли. Той бил с тях, когато всички се събрали за погребението на Пречистата Владичица Богородица. Той сам пише за себе си в книгите си, че бил в Иерусалим на Гроба Господен, където видял и слушал Иаков, брата Божий, и първовърховния Петър. Там Дионисий видял и свети Йоан Богослов с учениците на апостол Павел, светите Тимотей и Иеротей, и с много други братя, когато проповядвал там за Тайнствата на вярата.

След обръщането си към Христа свети Дионисий живял продължително време в Атина и значително разширил

основаната там от свети апостол Павел Божия църква. По-късно, подобно на светите апостоли, пожелал да проповядва Евангелието и в други страни и да пострада за Христовото име, както и неговият учител - блаженият Павел, пострадал за Христа от Нерон в Рим.

Като поставил на свое място епископ на атиняните, свети Дионисий отишъл в Рим, където с радост го приел свети Климент, епископ Римски. След като преживял известно време с него, свети Дионисий бил изпратен от Климент - заедно с епископ Лукиан, свещеника Рустик, дякон Елевтерий и други братя - в Галия, за да проповядва словото Божие на езичниците. Тук той започнал да проповядва словото Божие на жителите на тази страна и в град Париж обърнал мнозина от идолослужението към вярата в Господа. Той построил църква със събраните от новообърнатите християни средства. В нея свети Дионисий принасял безкръвни жертви, молейки Бога да му даде сила да привлече към Църквата много словесни овце. Когато така се разпространявало словото Божие, започнало второто след Нерон гонение, повдигнато от Домициан. Този император изпратил в Галия военачалника Сисиний, за да предаде на мъчения тамошните християни. Като дошъл в град Париж, Сисиний заповядал първо да хванат за мъчения свети Дионисий, прославил се с чудеса и Божия мъдрост; заедно с него били хванати и Рустик и Елевтерий, останалите братя отишли на проповед в други страни. По това време свети Дионисий вече бил много стар и изморен от трудовете на Евангелската проповед. Когато той, здраво вързан, заедно с Рустик и Елевтерий бил доведен при пълководеца Сисиний, последният го погледнал и с гняв произнесъл:

- Ти ли си този злочестив старец Дионисий, който хули нашите богове, потъпква цялото им служение и се противи на царските заповеди?

Светецът отговорил:

- Макар и, както сам виждаш, да съм остарял телом, вярата ми цъфти в младост и изповядването ми винаги ражда нови чедата за Христа.

Когато Сисиний го попитал, кого почита за Бог, свети Дионисий му възвестил словото на истината и изповядал великото име на Пресвета Троица - Отца и Сина, и Светия Дух.

Но воеводата, който се уподобил на глуха аспида и не желаел да слуша спасителната проповед, попитал и тримата - Дионисий, Рустик и Елевтерий: ще се подчинят ли на царя и ще принесат ли жертва на езическите богове. А те с едни уста отговорили:

- Ние сме християни и почитаме Единия Бог, Който е на небето, и Му се покланяме; а на царската заповед няма да се подчиним.

Тогава Сисиний заповядал да съблекат свети Дионисий и безмилостно да го бият с въжета. Светецът търпял всичко, като благодарял на Бога, за което го е удостоил да носи Неговите рани върху тялото си. По същия начин измъчвали Рустик и Елевтерий, но и те, укрепявани от примера на Дионисий и най-вече от Самия Бог, с търпението си прославяли Христа. Сисиний, съзнавайки, че по-скоро ще изнемогнат ръцете на палачите, отколкото да се свърши търпението на светиите, още същия ден заповядал да хвърлят мъчениците в тъмница. На сутринта слугите извели свети Дионисий от тъмницата и по заповед на мъчителя, го положили върху нажежено желязо. В това време светецът пеел псалом: "Твоето слово е твърде горещо, и Твоят раб го обикна." После свалили светеца от желязото и го хвърлили на зверовете. Но той оставал невредим и от зверовете, защото Бог заграждал устата им. След това го хвърлили в силен огън, но

той и там останал невредим; после отново бил затворен при Рустик и Елевтерий. В тъмницата при него идвали много от вярващите, и светецът служел Божествена литургия за тях и ги причастявал със светите Тайни на Тялото и Кръвта Христови. Когато служел Божествена литургия, вярващите виждали над блажения Дионисий неизказана светлина: Царят на Славата се явявал с воинство ангели и доколкото било възможно за телесните очи на вярващите, те се взирали в Него. След известно време светите Дионисий, Рустик и Елевтерий били изведени от тъмницата и изправени пред военачалника, който отново ги увещавал да принесат жертва на идолите. Светиите не се покорявали, но изповядвали Христа, Истинния Бог. Тогава мъчителят гневно заповядал безпощадно да ги бият, след което ги осъдил на посичане с меч.

Когато водели светиите от града към планината, наречена Ареева, свети Дионисий се молел и казвал:

- Боже, Боже мой, Който си ме създал и си ме научил на Твоята вечна премъдрост, открил си ми Твоите тайнства, и навсякъде, където и да се намирах, си бил с мене. Благодаря Ти за всичко, което си устроил чрез мене за слава на Твоето пресвято име и за това, че си посетил моята изтощена от трудовете и стремяща се да Те съзерцава старост, като си ме призовал към Себе Си заедно с моите приятели. И така, моля Те: приеми мене и моите приятели, бъди милостив към тези, които Си придобил със Своята Кръв и Си причислил към Своите слуги, за да Ти служим, защото Твоя е силата и царството, заедно с Отца и Светия Дух во веки веков.

След това, като произнесъл: "Амин", светецът преклонил светата си глава за пресвятото име на Иисуса Христа и бил посечен с тъпа секира. Заедно с него положили главите си за Христа и светите Елевтерий и Рустик.

След смъртта на Своя угодник Дионисий Бог показал преславно чудо. Тялото на светеца, бидейки обезглавено, по действие на Божията сила станало и като взело главата си в ръце, изминало с нея две поприща до мястото, където била построена църква от християните. Като предало главата си на една благочестива жена на име Катула, то паднало на земята. Много невярващи, като видели това чудо, повярвали в Христа. След като взела главата на светеца, Катула поискала да вземе и тялото. Тогава тя поканила в дома си стражите, радушно ги нагостила и ги обсипала с подаръци, и в това време заповядала на християните да вземат свящото тяло на Дионисий. Християните го взели и го погребали на същото място, където била дадена главата на Катула.

Свети Дионисий пострадал през деветдесетата година от живота си, през деветдесет и шеста година след Рождество Христово. При гробницата му ставали много чудеса за слава на Христа, нашия Бог, прославян с Отца и Светия Дух во веки. Амин.

Тропарь священномученика Дионисия Ареопагита

глас 4

Благости научився и трезвися во всех,/ благою совестию священнолепно оболкся,/ почерпл еси от сосуда избранного неизреченная/ и, веру соблюд, равное течение совершил еси,/ священномучениче Дионисие,/ моли Христа Бога// спастися душам нашим.

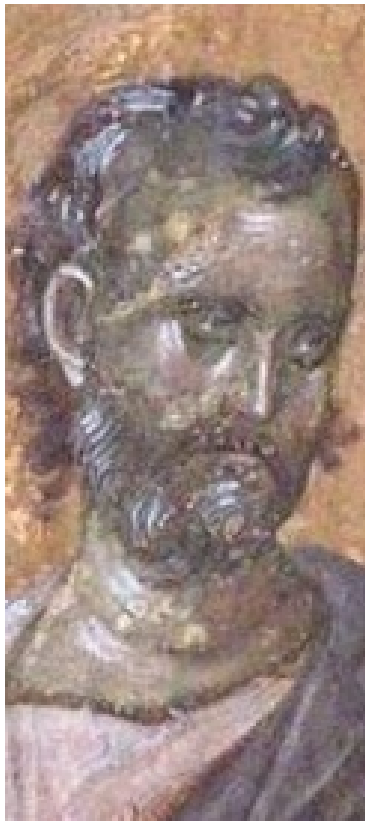
Кондак священномученика Дионисия Ареопагита

глас 8

Небесная врата прошед духом, яко ученик/ до третияго Небесе достигшаго апостола, Дионисие,/ неизреченных обогатился еси всяким разумом/ и озарил еси во тьме

неведения седящия. / Темже зовем:// радуйся, отче всемирный.

Повест на свети Дионисий за свети Карп и двамата грешници

*Свети апостол Карп.
Фрагмент от стара
стенопис, Косово,
Сърбия*

В своето послание до монах Демофил, написано с цел поучение в кротост и незлобие, свети Дионисий Ареопагит припомня следното събитие.

- Веднъж, когато посетих остров Крит - разказва той, - ми се случи да се установя в дома на блажения Карп, ученик на свети апостол Павел. Този мъж беше велик по своите добродетели и се отличавахе с такава възвишена чистота на ума, че притежаваше голяма способност за Божествени видения: той никога не пристъпваше към извършването на пречистите и животворящи Тайни, преди да се удостои с

Божествено видение от небето.

Този свят мъж, както той сам разказал на свети Дионисий, - бил опечален от един невярващ. Причината за скръбта му била в това, че невярващият отклонил към своето злочестие един от вярващите. Блаженият Карп бил дълбоко огорчен от това. Той, разбира се, трябвало да запази търпение и непрестанно да увещава отпадналия от вярата с добри думи, а неверния да покори със своето благодушие; трябвало усърдно да моли Господа отново да обърне към Своята света Църква отклонилия се към нечестие и да просвети със светлината на вярата пребиваващия в мрака на неверието. Но Карп, който никога досега не проявявал нетърпение, този път бил крайно огорчен в душата си. Късно вечерта, когато приближавало полунощ, той станал на молитва. - Карп имал обичай винаги да става в полунощ и да се моли. Като стоял на молитва, той не могъл да преодолее в себе си чувството на силна скръб, която му причинили споменатите двама души. Започнал да си представя, че тези беззаконници, развъртаващи правите Господни пътища, несправедливо остават да живеят на земята; и започнал да моли Бога да изпрати огън от небето върху тях и да изгори и двамата. Когато се молел за това, изведнъж горницата, в която стоял, се разтърсила и се разтворила отгоре, така че му се струвало, че стои на двора, и от небето към него дошъл светъл огнен пламък. Той вдигнал очи нагоре и видял небето отворено, а там, седящ, Иисус Христос, обкръжен от безбройно множество ангели в човешки образ. След това навел очи надолу и видял разтворилата се земя, и в нея дълбока тъмна пропаст; на края на пропастта стоели тези двама души, за които Карп в гнева си измолвал гибел от Бога. Те стоели с молба в погледа и с голям страх и трепет, защото били близо да паднат в пропастта; а в нея пълзял змей и скърцал със зъби. Тук имало и други хора, които биели двамата грешници, блъскали ги и ги влачели към страшния

змей. Карп като видял, че оскърбилите го вече ще паднат в пропастта и ще бъдат погълнати от змея, се зарадвал много и гледал не толкова към отвореното небе и седящия там Иисус Христос, колкото към близката гибел на двамата грешници. Но тъй като те не паднали в пропастта, Карп започнал да съжалява и да скърби, и отново да моли Бога да погинат. Но когато издигнал очи към небето, видял, че Иисус Христос станал от небесния престол, приближил се до тези хора, стоящи на ръба на пропастта и им подал ръка за помощ; ангелите ги подкрепяли, и така ги извели от пропастта. А Христос казал на Карп:

- Защо желаеш гибелта на братята? Подражай на Мене и не искай смъртта на грешника, защото Аз съм готов отново да пострадам за спасението на хората, стига те да се отвърнат от лукавите си пътища и да възненавидят греховете си.

Като разказва тази повест в своето послание до споменатия Демофил, чрез нея свети Дионисий ни учи да не бъдем жестоки към съгрешаващите и да искаме за тях не наказание, а покаяние и обръщане, и усърдно да се молим за тях на Бога, Който не иска смъртта на грешника, но да го обърне и помилва със Своята благодат, защото Той обича праведните, но и грешните милва. Слава на Господа во веки. Амин.

В памет на преподобни Иоан Хозевит, епископ Кесарийски (VI в.)

Свети Иоан Хозевит

Преподобният наш отец Йоан Хозевит бил родом от град Тива, намиращ се в Египет. Той бил постриган в монашество от своя чичо и по съвета на този старец ходил до светите места в Иерусалим. След завръщането си той прекарал със стареца няколко дни, след което се отдалечил в едно тясно дефиле, където намерил неголяма пещера и живеел там, като се хранел само с корени и треви. Когато Бог поискал да прослави Своя угодник, показал това по следния начин. По тези места живеел един велик постник на име Анания. Веднъж при него довели сина на един човек, измъчван от нечист дух. Анания не го приел, но с дълбоко смирение им казал да отидат във вътрешността на страната и там да потърсят Йоан египтянина, който може да изцели момчето. Когато изпратените намерили Йоан, те му казали защо са дошли. Отначало Йоан отказвал, но след продължителни молби се съгласил да изгони нечистия дух и се помолил на Бога. След това се обърнал към беса и казал:

- В името на Иисуса Христа - не аз, а Анания ти заповядва - нечисти душе, излез от това момче!

По думите на светеца нечистият дух излязъл от момчето, то оздравяло и казало пред всички за извършеното над него славно чудо. След това свети Йоан трябвало против волята си да приеме епископство в Кесария, но тъй като не било по силите му да приема почести и желаел да води монашески живот, той оставил Кесария и отново се отдалечил в пустинята, където прекарал до края на живота си.

Бог прославил Своя свят подвижник със славни чудеса. Малолетният син на един човек бил измъчван от нечист дух. Бащата го сложил в една кошница, покрил я отгоре с трева, донесъл я при Йоан и я поставил до пещерата на светеца. Когато детето заплакало, светецът станал и веднага разбрал,

че в него се е загнездил нечист дух; Иоан прогонил беса и изцелил детето. Но изгоненият бяс не се успокоил и започнал да отмъщава на подвижника, приемайки човешки образ. Бесът пресрещнал светеца в крайбрежното дефиле, и припаднал в нозете му, сякаш искал благословение. Като видял лицето му, Божият раб се удивил, а бесът хванал светеца за нозете и го хвърлил надолу; светецът паднал, но по Божията благодат останал невредим, така че човекоубиецът не постигнал нищо. След това злият дух предал Божия раб във властта на един разбойник, който бил светеца, късал дрехите му и дори запалил колибата му. Светецът търпеливо понасял всичко това и си казвал:

- О, Всевишни Господи! Благодаря Ти, ако това е угодно на Тебе.

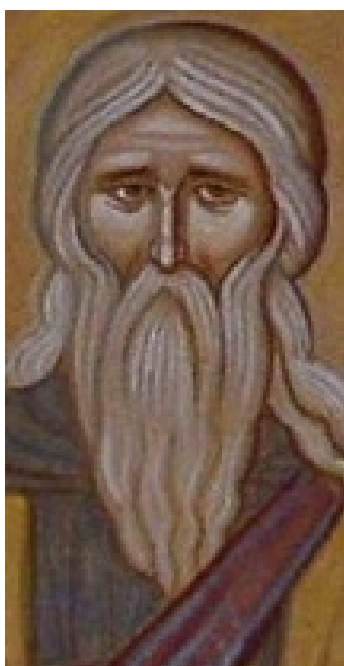
Тогава по волята на Всевишния, разбойникът бил хванат и умрял от позорна смърт, и Божият раб намерил покой за известно време. Но лукавият не прекратил борбата с блажения. Веднъж, когато светецът отишъл да посети братята, една жена паднала в нозете му, умолявайки го да влезе в дома и да го освети със своята молитва и благословение. Молбите трогнали светеца и той влязъл. Тогава скверната прелъстителка затворила вратата, съблякла се и вършела всякакви мерзости, за да оскверни нескверния. Но твърдият мъж устоял непоколебимо срещу бесовската хитрост, отблъснал я и останал невредим.

Блаженият Иоан чул за един постник Маркиан, мълвата за когото се разпространявала навсякъде, и пожелал да го види; при това светият, за да избегне всякакви съблазни, още преди решил да не напуска келията си в никакъв случай и с тази цел сам се завързал и смятал тези свои вериги за неразкъсваеми. И ето, ангел Господен взел Маркиан от келията му и внезапно го поставил пред блажения Иоан. Те се поздравили един друг

и се насладили на духовна беседа. След това Маркиан отново бил взет от ангела и станал невидим.

Свети Иоан изгонвал много бесове от хората, изцелявал от тежки болести, с молитвите си правел да избликват водни извори, низвеждал дъжд от небето, извършил и много други чудеса с Божията сила, и в дълбока старост предал в мир святата си душа на Господа.

В памет на свети Исихий Хоривит (VI в.)

Отначало свети Исихий напълно пренебрегвал спасението на душата. Но се разболял и по време на болестта се разкаял. Тогава той помолил всички да го оставят и живял в затвор дванадесет години в пълно безмълвие, хранейки се само с хляб и вода и прекарвайки всичкото време в молитва и сълзи.

Когато дошъл часът на смъртта му, братята от обителта счупили вратата и влезли, и както и да го заговаряли, чували от него само едно:

- Простете! Който пази в душата си паметта за смъртта, той няма да греши.

Братята се удивлявали на промяната, станала с него по Божията благодат и след смъртта му погребали тялото му с чест. След известно време започнали да търсят светите му мощи, но не ги намерили. Чрез това Господ показал на всички силата на истинското покаяние за желаещите да се изправят,

дори и след дълга небрежност за спасението.

ЧЕТИ-МИНУТЕ

{{_LINK1_}}